UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu	**Hudobná výchova**
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	**Základná škola Belehradská 21**
Názov ŠkVP	**ISCED 2 – základná škola**
Stupeň vzdelania	**ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský**

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s inovovaným Štátnym vzdelávacím programom pre nižšie stredné vzdelávanie, ktorý nadobúda účinnosť od 1.9.2015

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná edukácia v nižšom strednom vzdelávaní predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie hudobnej edukácie primárneho stupňa.

Hudobnú edukáciu možno vymedziť troma prvkami: **hudobné umenie – obsah, hudobné schopnosti (zručnosti, návyky) – cieľ a hudobné činnosti** – metóda, prostriedok rozvoja hudobných schopností, pochopenia princípov hudby, realizácia hudobného umenia. Sekundárnym obsahom predmetu je umenie, estetika, kreativita, sekundárnym cieľom rozvoj kľúčových kompetencií – komplexný rozvoj osobnosti, všeobecných ľudských kvalít.
Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným a činnostným, na nižšom strednom stupni sa rozširuje o kognitívny rozmer – uvedomelé prenikanie do štruktúry hudobného diela, hudobno-teoretický a hudobno-historický rozmer, ako konklúzia predchádzajúcej hudobnej činnosti, praktickej hudobnej skúsenosti.

2. CIELE PREDMETU

Ciele predmetu sú v súlade s cieľmi vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet Hudobná výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod č.2015-5129/5980:2-10A0. Ciele predmetu možno rozdeliť na špecifické hudobné ciele, špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity a sekundárne ciele.
Špecifické hudobné ciele:
Žiaci:
- získajú hudobné schopnosti prostredníctvom hudobných činností,
- realizujú hudobné činnosti na základe nadobudnutých hudobných schopností ,

- na základe vlastnej skúsenosti si osvoja konkrétne poznatky z oblasti hudobnej teórie a histórie,

Špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity:

- pochopia podstatu umenia, vytvoria si vzťah k umeniu, majú priamu skúsenosť v oblasti špecifických umeleckých, estetických a psychologických kategórií – emocionalita, prežívanie, zážitok, vnímanie krásy, vlastná tvorivosť (improvizácia, kompozícia), na základe čoho dokážu reflektovať umenie, vnímať krásu, rozpoznať hodnotu, vyjadriť sa prostredníctvom umenia,

Sekundárne ciele:

- nadobudnú (prehĺbia) kľúčové kompetencie prostredníctvom hudobného umenia.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Obsah vyučovacieho predmetu Hudobná výchova v 8. ročníku vedie k postupnému osvojovaniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií, ktoré sú v súlade s profilom absolventa nižšieho stredného vzdelávania, schváleného ako súčasť ŠVP pre 2. stupeň ZŠ pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0. Špecifické kompetencie sú v súlade so ŠVP pre predmet Hudobná výchova.

4.- 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsahový a výkonový štandard predmetu je v súlade s obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet Hudobná výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod č.2015-5129/5980:2-10A0.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný vzdelávací predmet – ŠVP, 2015, s. 18-22:

Hudobná výchova v 8. ročníku – nižšie stredné vzdelávanie

Výkonový štandard

Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:

-spievať intonačne čisto ,

-tvorivo pracovať s hlasom,

-správne používať elementárne Hn, správne používať hrací aparát,

-hrať na 1 klasickom štandardizovanom Hn

-podľa sluchu a podľa notového zápisu zahrať melodickú líniu,

-tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom),
-prezentovať výsledky svojej práce ako sólový hráč alebo v rôznych inštrumentálnych zoskupeniach

-aktívne počúvať hudbu

-rozoznať podľa farby zvuku **ľudské hlasy**

-rozoznať podľa farby a zvuku, vzhľadu i názvu **klasické Hn**

- rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné **nástrojové zoskupenia** v klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v populárnej hudbe,

-identifikovať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, určiť ich názov, meno autora,

-sluchom rozoznať a slovne vyjadriť najdôležitejšie štýlové odlišnosti stredovekej, renesančnej, barokovej, klasicistickej, romantickej hudby a hudby 20. storočia,

Obsahový štandard
Hlasové činnosti
ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom

syntéza zručností, vedomostí a návykov z ročníkov 5.-7.

Inštrumentálne činnosti
hra na elementárnych Hn

hra na klasickom Hn (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.)

elementárna improvizácia, kompozícia

vystúpenie pred obecenstvom (pred spolužiakmi, rodičmi), školské hud. teleso, kapela(school band)

Aktívne počúvanie hudby
skladby slov. a zahraničných hud. skladateľov

soprán, alt, tenor, bas, detský hlas, ženský zbor, mužský zbor, zmiešaný zbor, detský zbor

nástroje relatívne bežne používané v stredoeurópskej kultúre: napr.flauta, hoboj, klarinet, fagot, trúbka, lesný roh, pozauna, tuba, husle, viola, violončelo, kontrabas, klavír, organ, gitara, harfa, cimbal, bežné bicie Hn

napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe

skladby svet. a slov. skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa výberu učiteľa(bez chronologickej súvislosti), podľa triedneho zoznamu vypočutých diel z 5.-8. ročníka

identifikačné znaky konkrétneho štýlového obdobia

-rámcovo poznať periodizáciu dejín európskej hudby,	
-sledovať plynutie znejúcej hudby v notovom zázname	notové záznamy skladieb pre sólo, pre rôzne komorné zoskupenia i ukážka jednoduchej partitúry pre orchester
-orientovať sa v ponuke koncertov a hudobných podujatí vo svojom regióne i na Slovensku,	názvy štýlových období–gotika, renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus, hudba 20. st, súčasná hudba meno 1 skladateľa z obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu a 1 žijúceho skladateľa
-vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory venované hudbe vo svojom regióne i na SK	
- vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá slovenskej a svetovej hudobnej kultúry	
- pohybom reagovať na počutú hudbu,	**Hudobno- pohybové činnosti** kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby
- zapamätať si jednoduché choreografie,	zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku
-navrhnúť pohyb k hudbe,	
-navrhnúť hudbu k pohybu,	pohybová spontánnosť, uvoľnenosť
-navrhnúť jednoduché choreografie, -pohybovo improvizovať - zatancovať základné krokové schémy štandardných tancov	valčík, polka, tango, niektoré párové ľudové tance
	Hud.- dramatické činnosti
-podľa vlastných návrhov vytvárať hud.- dram. celky,	syntéza hlasových, inštrumentálnych, hudobno-pohybových a hudobno-vizuálnych činností
-príp. zhotoviť a spracovať videozáznam projektu	kamera, mikrofón, zvukové reproduktory, počítač, projekcia
-diskutovať o vlastnom hud.-dram. projekte	kritické myslenie
-koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hud.-pohybové predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom	návšteva divadla, opery, operety, muzikálu v divadle/ sledovanie predstavenia z videozáznamu
.....	.....

6. PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezové témy sú implementované v predmete Hudobná výchova priebežne v jednotlivých tematických celkoch:
Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia, Finančná gramotnosť. Prierezové témy predmetu sú v súlade s prierezovými témami pre Hudobnú výchovu, schválenými ako súčasť ŠVP pre 2. stupeň ZŠ pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

7. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Obsahový a výkonový štandard je doplnený o vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti. Opiera sa o vládou schválenú stratégiu. V súvislosti s tým bol v roku 2014 aktualizovaný Národný štandard finančnej gramotnosti (NŠFG) .
Témy finančnej gramotnosti sú zapracované do ŠVP na základe metodiky, ktorú schválilo MŠ SR dňa 22. augusta 2014 pod číslom 2014-498/40322:5-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2014.

8. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE:

Názov tematického celku	Stratégie výučby Metódy	Stratégie výučby Postupy	Formy práce
Hudobné prechádzky storočiami=15 hodín	Rozprávanie Rozhovor Demonštračná metóda Prakticko-aplikačné metódy Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Projektové metódy Skupinová práca Získavanie informácií Výklad	Rôznorodosť doplnkovej literatúry Využitie vhodných didaktických pomôcok Hudobná skladba Získavanie a triedenie informácií	Diskusia Práca s doplnkovou literatúrou a internetom Beseda Demonštrácia názorných pomôcok Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Analýza hudobného diela Skupinová práca Práca vo dvojiciach
Zaspievajme si=5 hodín	Nácvik piesne Rozhovor Demonštračná metóda Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Imitačná metóda Inštrumentálna hra	Využitie vhodných didaktických pomôcok Hudobná skladba Improvizácia Spev Aktívne počúvanie hudby	Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Beseda Kolektívny spev Prezentácia Tanec
Pestrý svet populárnej hudby=13 hodín	Nácvik piesne Rozhovor Demonštračná metóda Priama skúsenosť so znejúcou hudbou	Využitie vhodných didaktických pomôcok Aktívne počúvanie hudby Improvizácia	Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Beseda Skupinová práca Kolektívny spev

	Imitačná metóda Inštrumentálna hra	Spev	Prezentácia Tanec

9. Učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálové výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Hudobné prechádzky storočiami=15 hodín	Encyklopédie	Orffove hudobné nástroje, klavír, syntetizátor, CD prehrávač, metronóm	Učebnica 7. roč./ nové vydanie/ E.Langsteinová, B. Felix, Mladé letá, Bratislava 2011, Učebnica 8. roč. E.Langsteinová, B. Felix, SPN, Bratislava 1997	Internet- charkteristika hud. období od baroka po hudbu 21. storočia, CD- Pavelčák deťom- 6., 7., 8. roč.
Zaspievajme si=5 hodín	Encyklopédie	Orffove hudobné nástroje, klavír, syntetizátor, CD prehrávač, metronóm	Učebnica 7..roč./nové vydanie/ E.Langsteinová, B. Felix, Mladé letá, Bratislava 2011, Učebnica 8. roč. E.Langsteinová, B. Felix, SPN, Bratislava 1997	Internet- you tube-texty ľudových piesní, V. Dobrucký: Veľký spevník najznámejších ľud. piesní, Vydavateľstvo Matice slov., Martin 2012
Pestrý svet populárnej hudby=13 hodín	Encyklopédie	Orffove hudobné nástroje, klavír, syntetizátor, CD prehrávač, metronóm	Učebnica 7..roč./nové vydanie/ E.Langsteinová, B. Felix, Mladé letá, Bratislava 2011, Učebnica 8. roč. E.Langsteinová, B. Felix, SPN, Bratislava 1997	Internet- you tube-texty a noty piesní, CD- Pavelčák deťom- 7.- 8. roč.- populárne piesne, vlastné tajničky a rébusy z HV

10. Hodnotenie predmetu HUV

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011R na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1. 5. 2011.

Žiak je skúšaný najmenej 2-krát v polročnom hodnotiacom období, hodnotený priebežne.
Čl.1/ bod 10: Pri hodnotení sa posudzujú získané kompetencie v súlade s UO a schopnosť ich využívať v oblasti:
a, komunikačných schopností, ústne, písomné, hudobno- inštrumentálne spôsobilosti
b, multikultúrnych kompetencií
c, manuálnych zručností a ich využití v praktických hud. činnostiach

d, umeleckých a psychomotorických schopností.

Predmet HUV **je klasifikovaný na vysvedčení známkami.** Pri hodnotení uplatňuje učiteľ voči žiakom primeranú náročnosť, pričom zohľadňuje ich individuálne osobitosti. **Cieľom** je dôraz na sebauvedomovanie, sebavýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých hudobných činností.

Hodnotenie prospechu a správania na HUV:
Prospech žiaka sa **klasifikuje** týmito stupňami:
1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)
Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)
Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite

výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)
Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný.
Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotí sa:
- aktivita a správanie na hodine HUV, vokálny, inštrumentálny a hudobno- pohybový prejav, pravidelná príprava na vyučovanie, ovládanie základov hud. teórie(hud. písmo) a dejín hudby 8. ročníka, grafická úprava zošita, úroveň vokálno-inštrumentálnych činností, zmysel pre rytmus a tonálne cítenie, vlastná tvorivá činnosť a fantázia- tvorenie rytmických inštrumentálnych sprievodov k piesňam na nástrojoch Orffovej školy, hudobná originalita pri tvorbe hud. rébusov, tajničiek, krížoviek..., schopnosť pracovať v tíme- pri hre na orchester(tvorba partitúry- skladateľ- dirigent- speváci- hudobníci), tolerancia a vzájomná spolupráca, celková kultúra hud. prejavu.